

Петро Маковецький

Дивно складається наше життя: постійно прагнемо втекти від смерті, знаючи, що її уникнути просто неможливо. Намагаючись насолодитися власним існуванням, мовляв, живемо тільки раз, зводимо культуру нанівець, – тим вносимо у своє життя хаос, який є ознакою смерті. Щодня чинимо аборти, надаючи перевагу смерті; легалізуємо евтаназію, штучно скорочуючи життя інших людей, – натомість продовжити віку нам не під силу. Виходить парадоксальна річ: замість життя – самі собі вибираємо смерть. І так триває вже дуже давно.

Кожне місто живих має своє місто мертвих. Переважно цвинтарі знаходяться поза міськими «мурами», що, мабуть, виражає загальнолюдське бажання бути якнайдалі від цього спокійного місця. Люди шукають різні засоби, щоб відгородити себе від смерті, поринаючи з головою в різні давні вірування, забобони, прикмети, в істинність яких вірять беззастережно. Причиною цього є страх. Він обов'язково з'являється в нашому житті, бо людина, котра покликана до вічного життя, боїться навіть думати, що колись настане кінець її власної «порції» буття.

Думка про те, що смерть – це кінцева зупинка на життєвому шляху – паралізує. Шалена перспектива довгого життя, яку малювала молодість, згасає, показуючи власну мізерність. Апостол Павло у своєму посланні до Солунян пише про це, щоб їх заспокоїти: «Не хочемо, брати, залишати вас у незнанні щодо померлих, – щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо коли ми віруємо, що Ісус умер і воскрес, тож так і тих, які послули в Ісусі, Бог приведе з ним» (I Сол. 4, 13-14). Ці слова підтверджують вже сказане самим Ісусом Христом: «Кожен, хто живе і в мене вірує, – не вмере повіки...» (Йо. 11, 26). Хто вірує – той не має причин боятися смерті. Бо смерть, яка стала наслідком гріхопадіння в раю, була переможена Сином Божим, Він смертю смерть подолав. У церковній традиції смерть стала «великим таїнством» народження людини для вічності. З Божої волі цей перехід від життя земного до життя небесного відбувається так само таїнственно, як і народження дитини в лоні матері. Тому ми приготуємо тіло померлої

людини до поховання і чинимо молитовні поминання, супроводжуючи в останню путь. Адже з того моменту, як людина «відійшла від рідні своєї... і вже не журиться про суєту світу...», Церква не залишає її, а й надалі ревно опікується через заупокійні молитви та різні богослужіння.

Вшанування тіла людини відбувається тому, що вона є створена на образ і подобу Божу. Перед похованням людське тіло обмивають та одягають у нову одягу, позаяк воно є освячене Божою благодаттю в святих Таїнствах Церкви. Значенням молитов біля гробу є допомога померлому, котрий тепер вже не може молитися за спасіння своєї душі. Вірні, що моляться, немовби віддають на деякий час свої уста померлому. Чин похорону, над ким би він не здійснювався: архиереєм, священником, ченцем чи мирянином, головною метою має не тільки торжественно провести померлого в останню путь, але й молитовно випросити усопшому прощення гріхів. Іншими словами, молитви за померлих дарують духовну користь душам переставлених. Тому не можна занедбувати молитовну пам'ять за рідних чи близьких, яких з нами вже немає. Все, що їм потрібно, – наша молитва. Бо хто молиться – той обирає життя, життя вічне.

Петро Маковецький. Народження для вічності//СЛОВО № 1 (49) 2012, с.25